

CAD-CAM-CAE Példatár

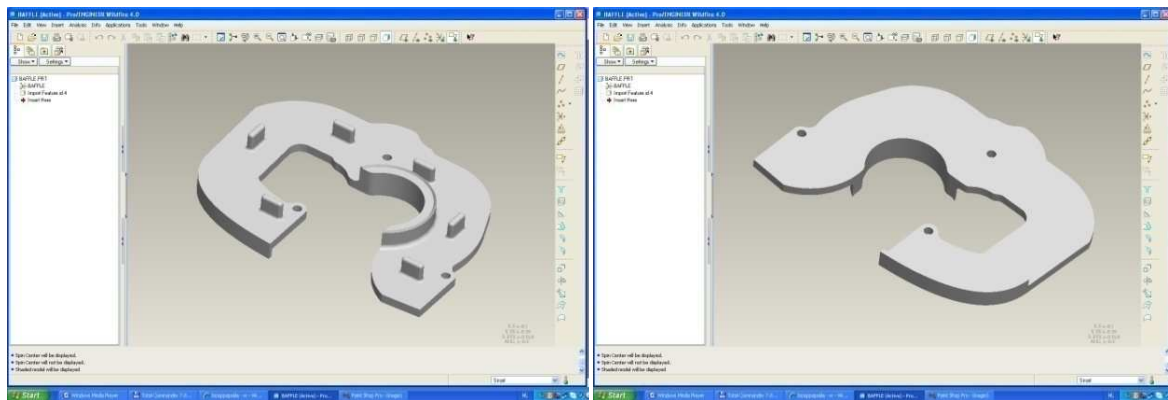
A példa megnevezése:	Műanyag alkatrész fröccsöntésének szimulációja
A példa száma:	ÓE-B09
A példa szintje:	alap – <u>közepes</u> – haladó
CAX rendszer:	ProEngineer WildFire4 / Plastic Advisor
Kapcsolódó TÁMOP tananyag:	CAD
A feladat rövid leírása:	Adott műanyag alkatrész fröccsöntési folyamatának szimulációja, a legjobb meglövési hely megválasztása és ennek függvényében a folyamat elemzése.

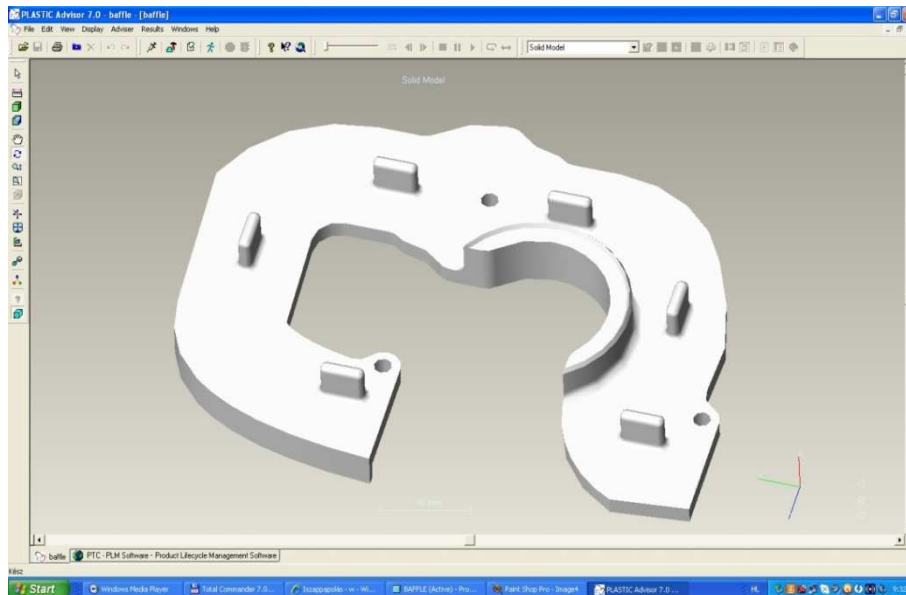
1. A feladat megfogalmazása:

- Határozza meg az adott alkatrész fröccsöntéssel történő gyártása esetén a legkedvezőbb meglövési helyet.
- Elemezze a fröccsöntési folyamatot több meglövési variáció esetén.

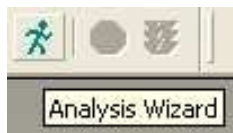
2. A megoldás lépései:

Nyissuk meg a **baffle.igs** alkatrész modellt *ProEngineer WildFire4* rendszerben és indítsuk el a *Plastic Advisor* modult (*Applications / Plastic Advisor*).

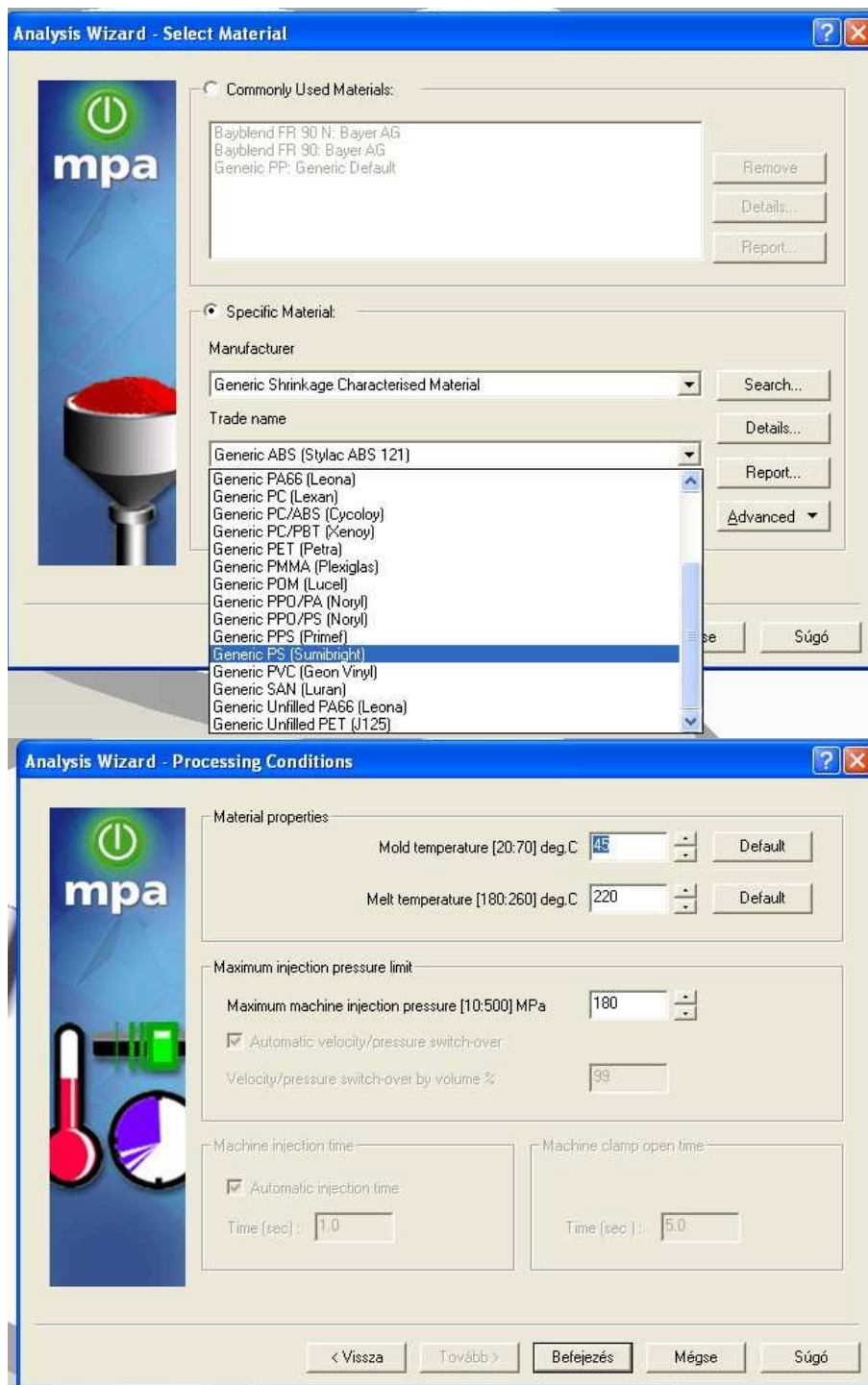
Első lépésként határozzuk meg a meglövési helyet. Indítsuk el az Analysis Wizard-ot.

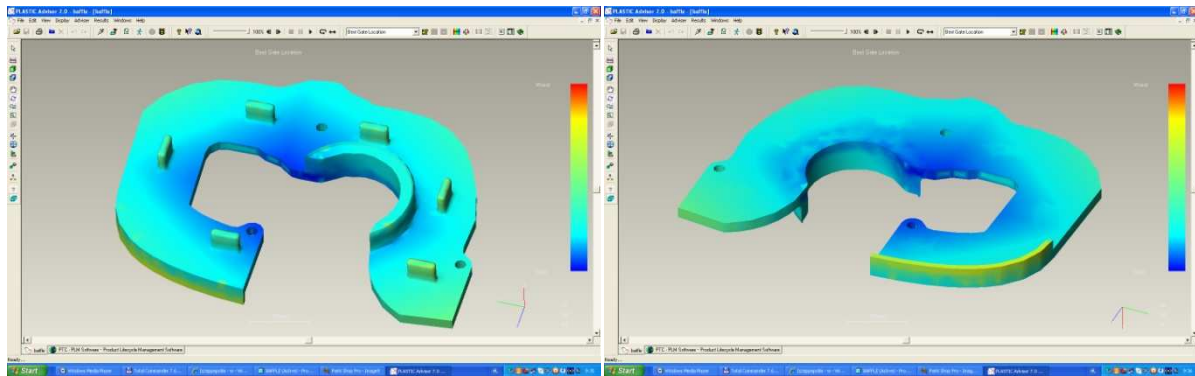
Válasszuk ki a meglövési hely meghatározást (Gate Location), majd válasszuk ki a megfelelő műanyag alapanyagot. A legördülő menüből számos gyártó vállalat műanyag alapanyaga közül választhatunk, vagy csak egy általános műanyag típus kiválasztásával futtathatjuk az elemzést. Az elemzéshez általános polisztirolt választottunk (Generic PS). Ezt követően beállíthatjuk a feldolgozási hőmérsékleteket és nyomás értékeket. Jelenleg elfogadjuk a felkínált értékeket.

(Az analízis végrehajtása után érdemes ezek hatásának vizsgálatával foglalkozni, esetleg különböző alapanyagokkal megismételni az elemzést.)

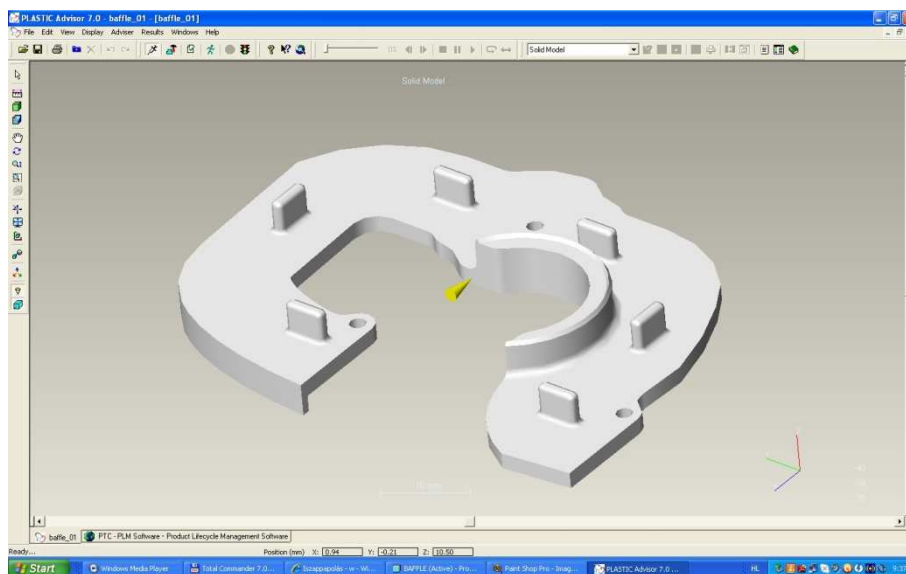

Amennyiben az alkatrész geometriai kialakítása, az alapanyag választás és a feldolgozási paraméterek összhangban vannak, az elemzés hibaüzenet nélkül lefut és a meglövés szempontjából kedvező és nem kedvező területeit az alkatrésznek színekkel jelöli. A sötét kék a legjobb, a piros a legrosszabb területeket jelöli. A piros területek nem azt jelentik feltétlenül, hogy nem lehet ott meglőni a darabot, hanem csak azok a legkedvezőtlenebb területek. Esetünkben a belső kontúr környéke a legjobb választás.

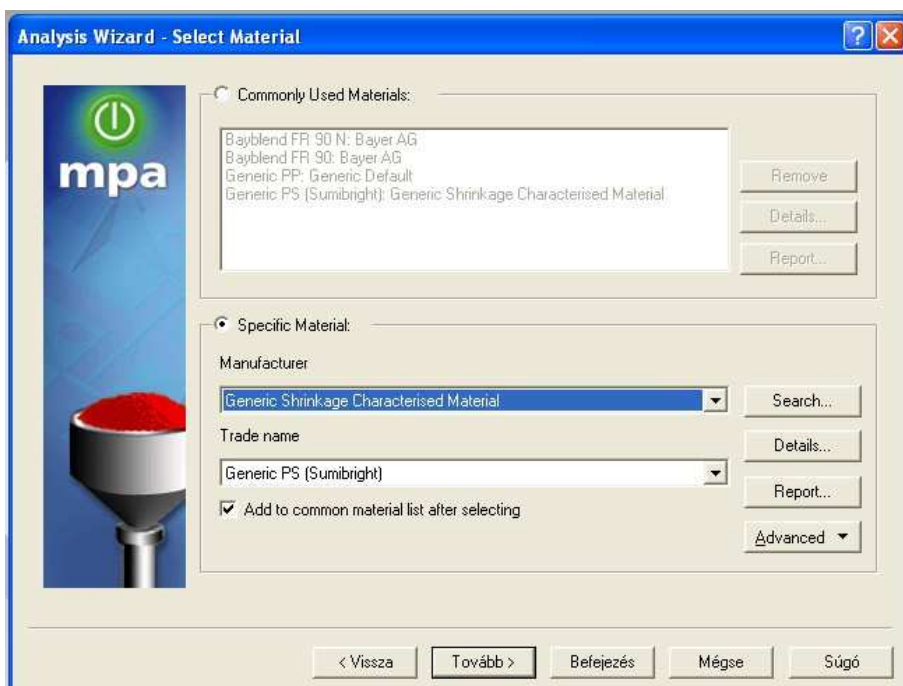

A ikon választása után jelöljük ki a meglövés helyét.

Indítsuk el újra az *Analysis Wizard*-ot és állítsuk be a végrehajtandó analízis feladatokat: *Plastic Filling*, *Cooling Quality* és *Sink Marks*. Ezt követően beállíthatjuk az alapanyag típusát és a feldolgozási paramétereket.

Analysis Wizard - Select Material

mpa

☐ Commonly Used Materials:

- Bayblend FR 90 N: Bayer AG
- Bayblend FR 90: Bayer AG
- Generic PP: Generic Default
- Generic PS (Sumibright): Generic Shrinkage Characterised Material

☒ Specific Material:

Manufacturer:

Trade name:

☒ Add to common material list after selecting

Analysis Wizard - Processing Conditions

mpa

Material properties:

Mold temperature [20:70] deg.C:

Melt temperature [180:260] deg.C:

Maximum injection pressure limit:

Maximum machine injection pressure [10:500] MPa:

☒ Automatic velocity/pressure switch-over

Velocity/pressure switch-over by volume %:

Machine injection time:

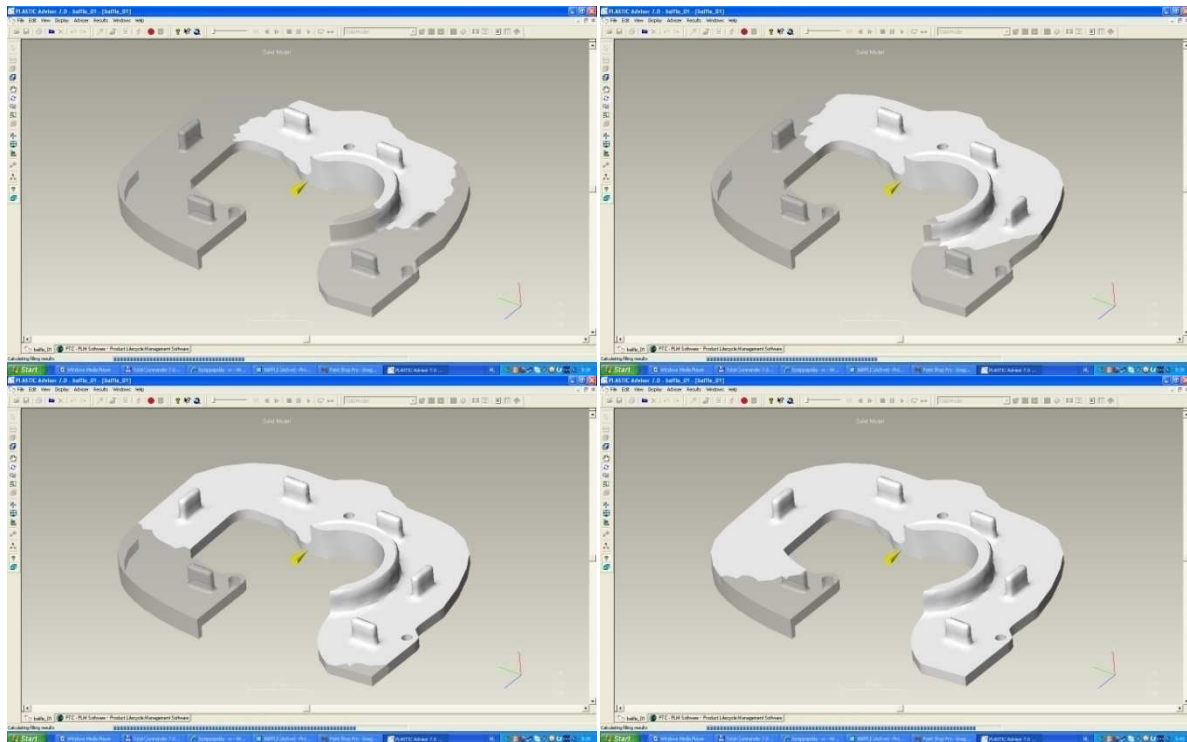
☒ Automatic injection time

Time (sec):

Machine clamp open time:

Time (sec):

A beállítások befejezésével elindul a számítás, amely során végigkövethetjük a kitöltés folyamatát.

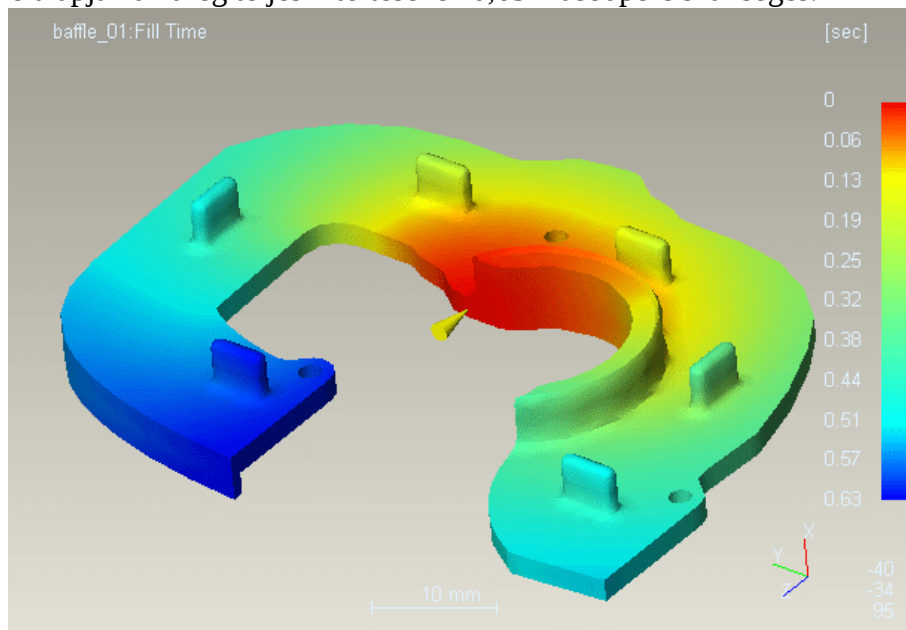

A számítások befejezése után (probléma esetén hibüzenetet kapunk) végignézhetjük az eredményeket, illetve egy *html* alapú jelentést készíthetünk az analízisről (*Generate Report*), amely tartalmaz minden eredményt (illetve amit kiválasztunk). Ez a jelentés jól áttekinthető, könnyen megosztható.

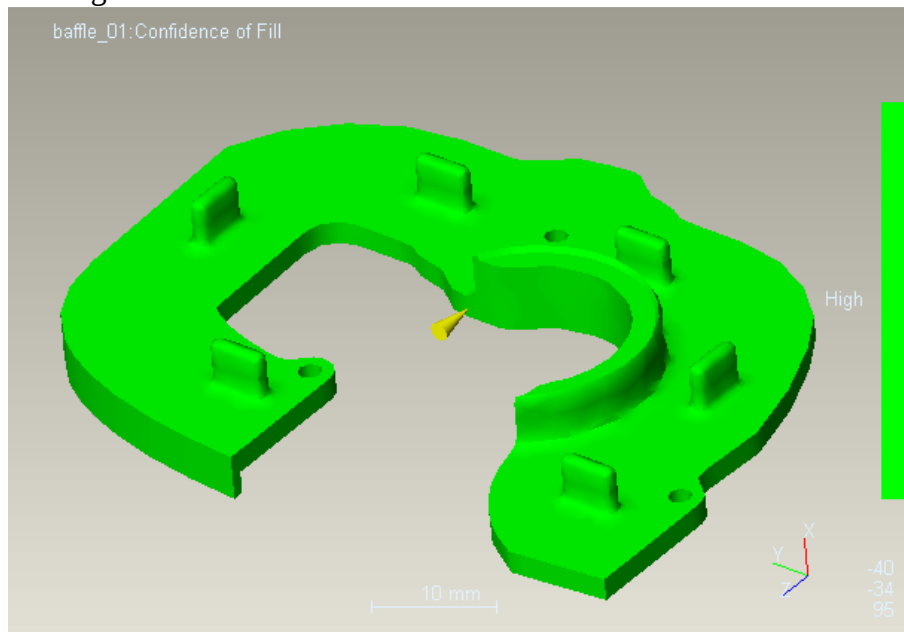
Fill Time – Üregkitöltési idő

A szimuláció alapján az üreg teljes kitöltéséhez 0,63 másodperc szükséges.

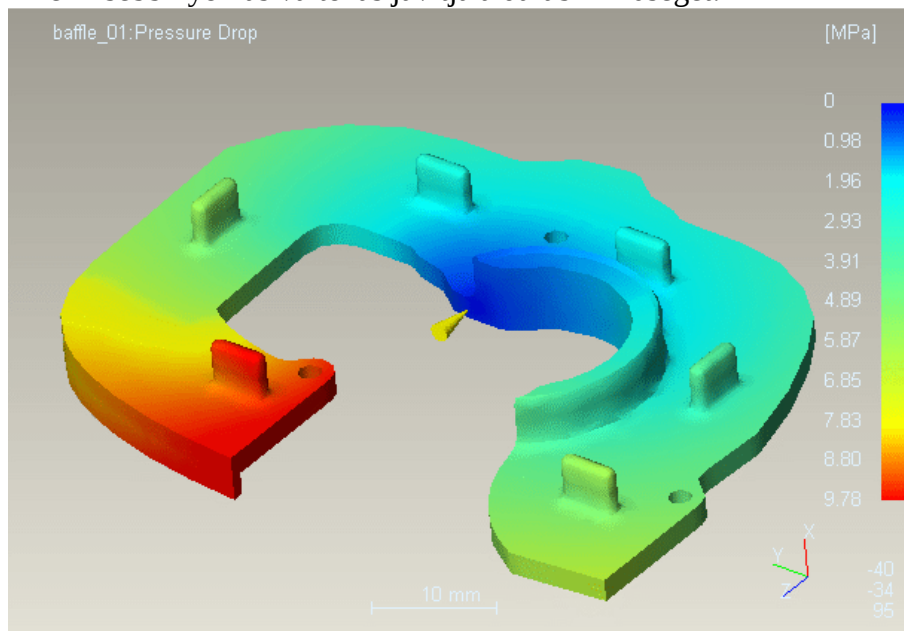

Confidence of Fill – Kitöltés biztonsága, jósága

Zöld, sárga és piros színnel jelöli a rendszer az üregkitöltés biztonságát. Mivel az egész darab zöld, a kitöltés megfelelő.

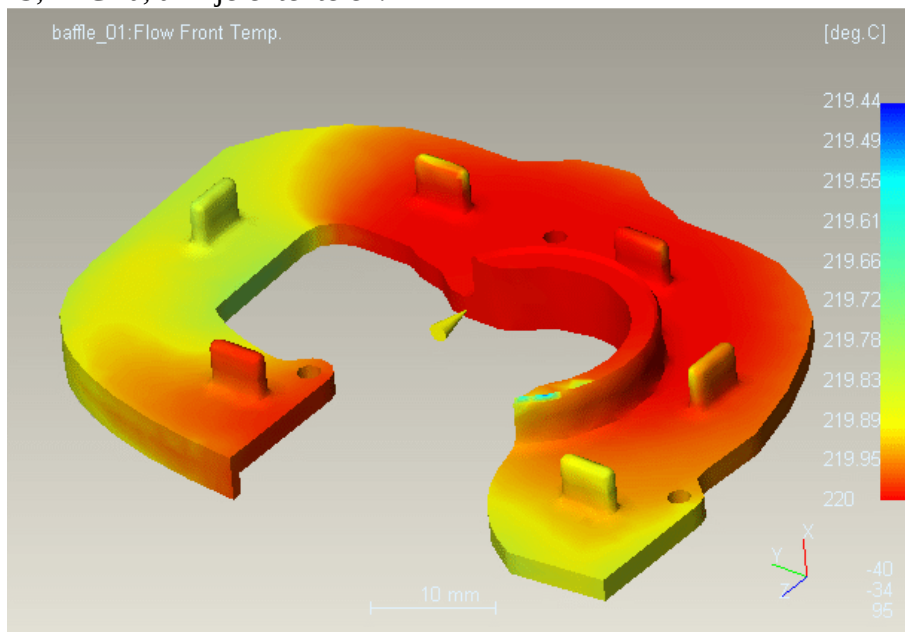
Pressure Drop – Nyomáscsökkenés

Az üregkitöltés során a nyomás változhat, a maximális nyomáscsökkenés 9,78 MPa ebben az esetben. A minél kisebb nyomás változás javítja a darab minőségét.

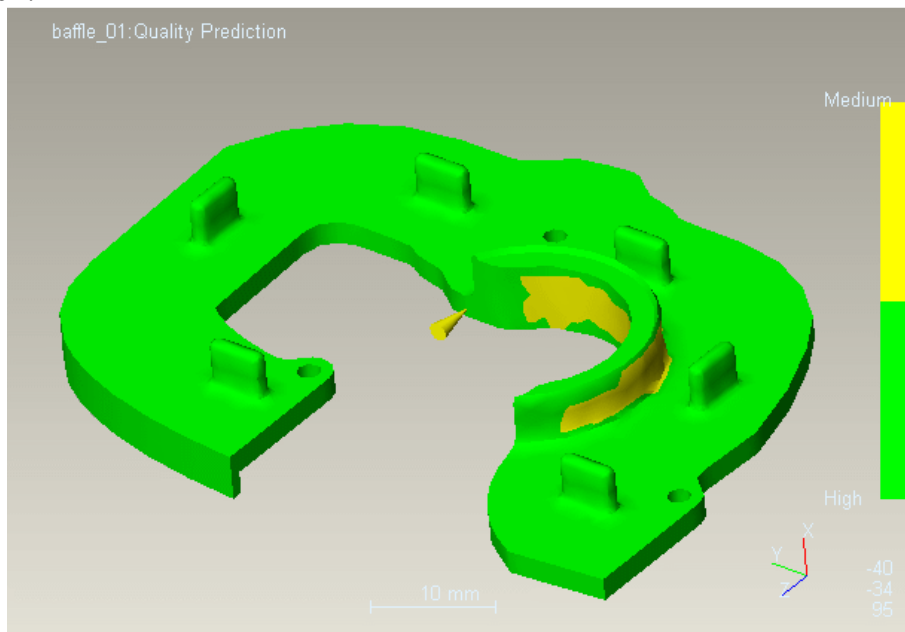

Flow Front Temp. – Ömledék front hőmérséklete

A kitöltés során változik az ömledékfront hőmérséklete, amely ebben az esetben minimális, 220°C-ról 219,44°C-ra, ami jelentéktelen.

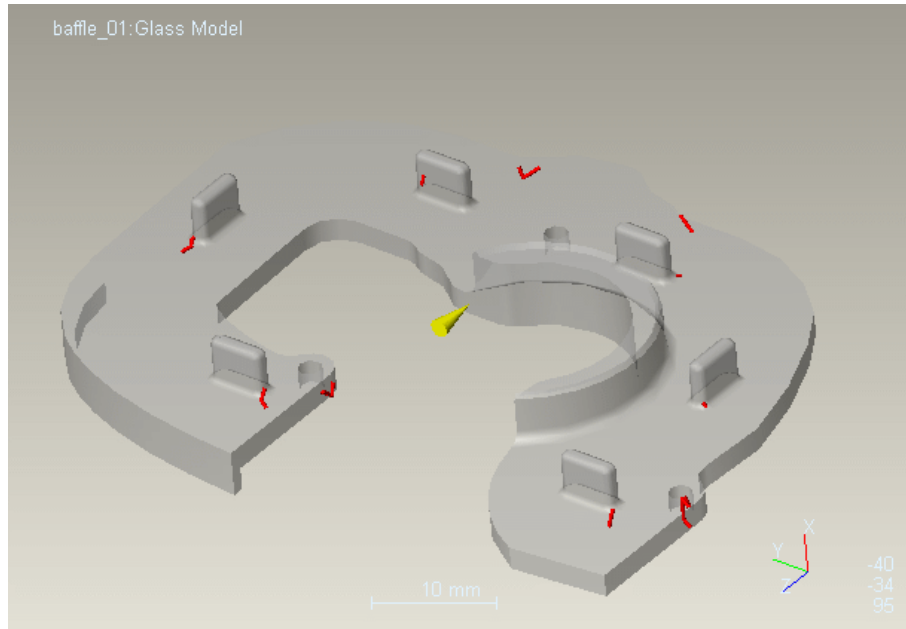
Quality Prediction – Minőség

A fröccsöntött darab minőségét döntően jónak ítélte a szimuláció, ez alapján a meglövés pont jó helyen van.

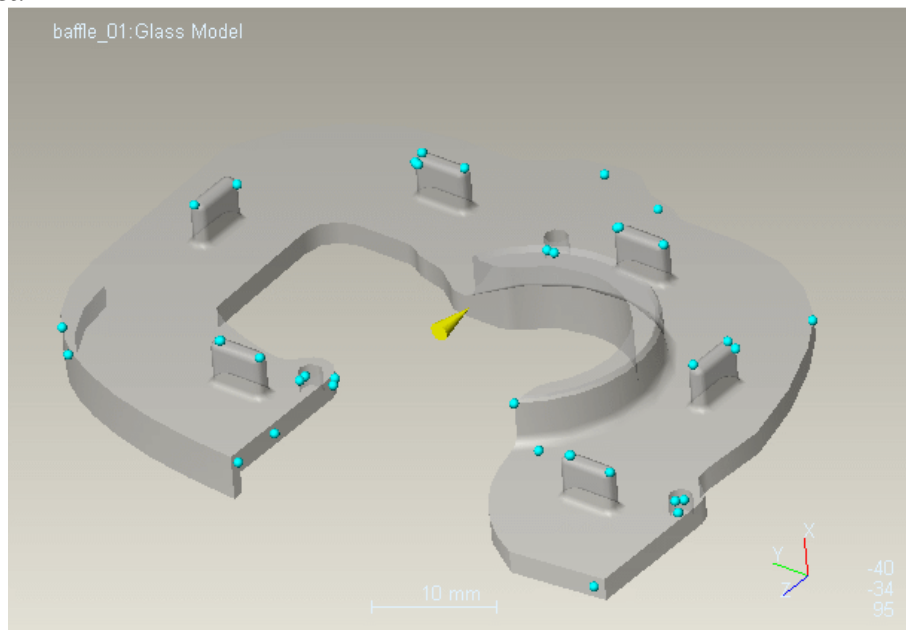

Weld Lines – Összecsapási nyomok

Az ömledék front szétválásánál és újbóli találkozásánál összecsapási nyomok vagy más néven hegedési vonalak alakulnak ki, melyek esztétikai és szilárdsági problémát jelentenek. Esetünkben ennek mennyisége nem jelentős, elhelyezkedésük nem kritikus. A hegedési vonalak mennyisége és helyzete a meglövés helyének áthelyezésével és a műanyag alkatrész áttervezésével módosítható.

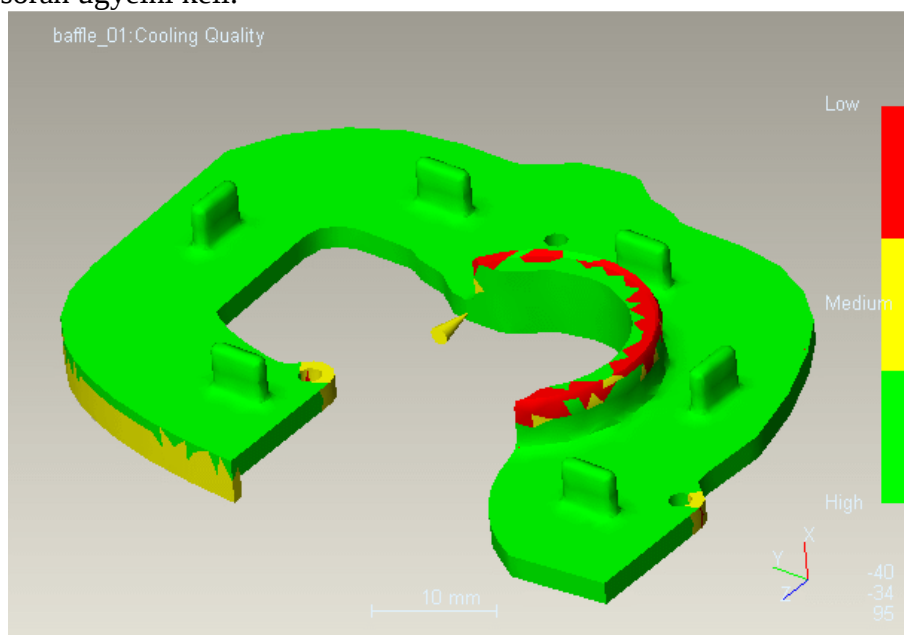
Air Traps – Légzárványok kialakulás

Levegő csapdák ott alakulnak ki, ahol az ömledék az üregben lévő levegőt be tudja szorítani. Ennek eredménye hiányos kitöltés és anyag beégés lehet. Az osztófelület mentén a levegő általában el tud távozni, kritikus esetben betétezt, levegőző betétet kell alkalmazni, vagy a meglövés áthelyezésével és a darab áttervezésével kell csökkenteni a levegő csapdák mennyiségét.

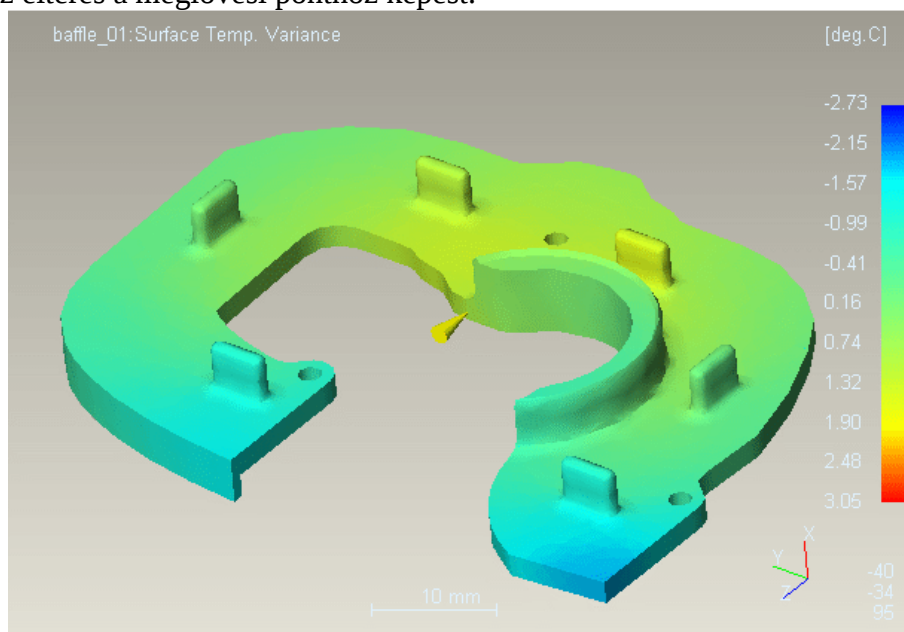

Cooling Quality – Hűtési minőség

A sárgával illetve pirossal jelzett részek hűtési igénye fokozott, erre a szerszám hűtésének kialakítása során ügyelni kell.

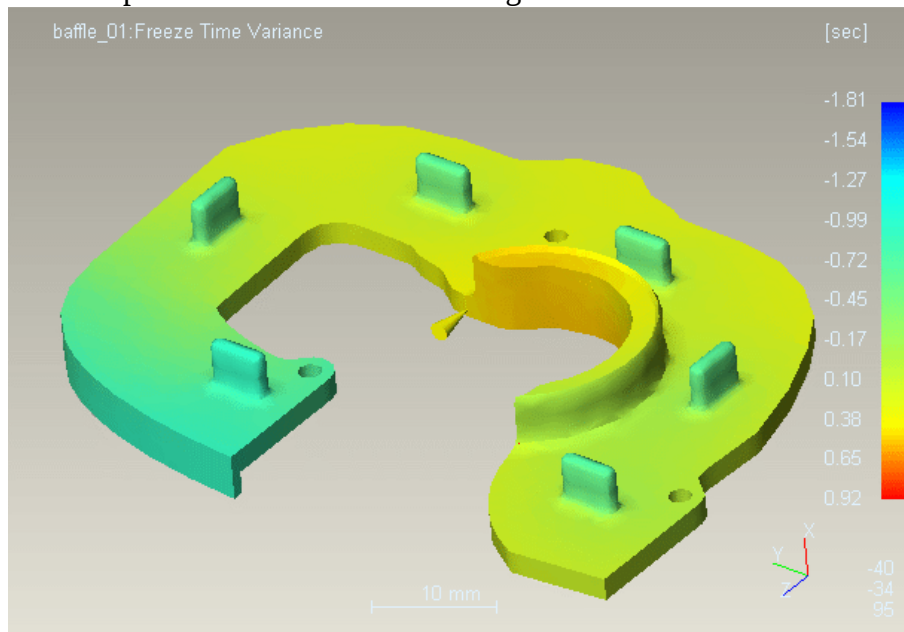
Surface Temp. Variance – Felületi hőmérséklet eltérés

A fröccsöntés során az üreg felületén a hőmérséklet változik, mind pozitív, mind negatív irányba. A túl nagy változás károsan befolyásolhatja a termék minőségét. Esetünkben $-2,73^{\circ}\text{C}$ és $3,05^{\circ}\text{C}$ az eltérés a meglövési ponthoz képest.

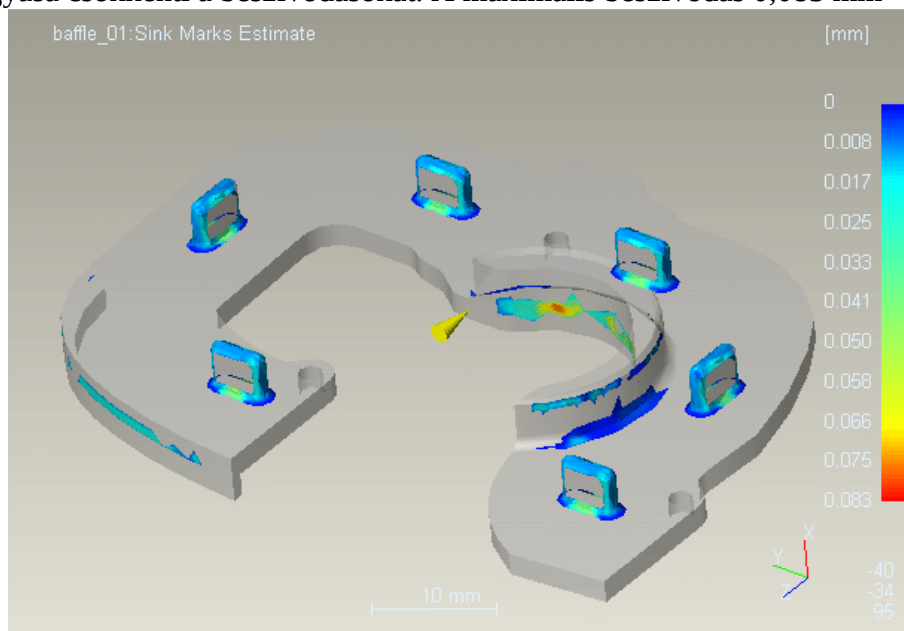

Freeze Time Variance – Fagyási (szilárdulási) idő eltérések

A fagyási idő a meglövési ponthoz képest mutatja, hogy mikor szilárdul meg az ömledék a darab különböző pontjaiban. A sötétkék részek 1,81 másodperccel hamarabb, a piros részek 0,92 másodperccel később történik ez meg.

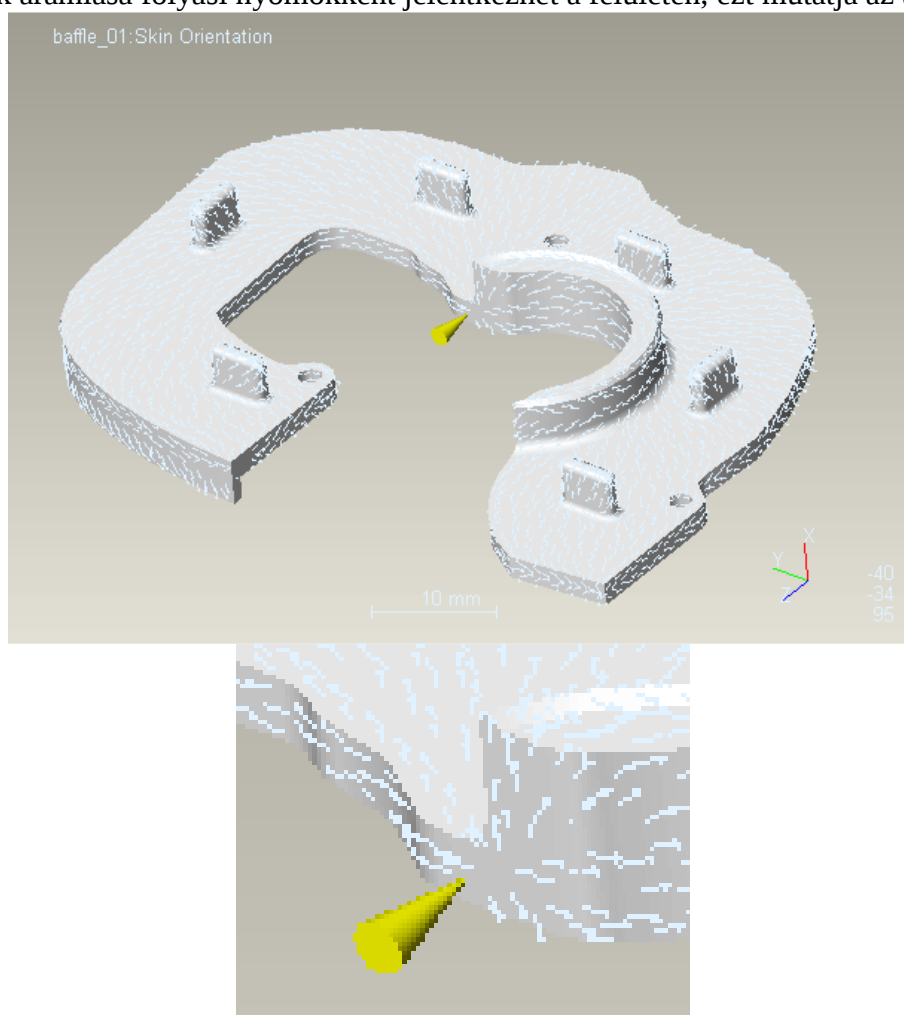
Sink Marks Estimate – Beszívódás mértéke

A műanyag hűlés során változtatja méretét. E zsugorodás beszívódásokat eredményez a darab oldalfalán, amennyiben a meglövésnél nem érkezik anyag utánpótlás. Az egyenletes falvastagság, az egyenletes hőmérséklet eloszlás, az egyenletes hűlés és a meglövési hely késői befagyása csökkenti a beszívódásokat. A maximális beszívódás 0,083 mm

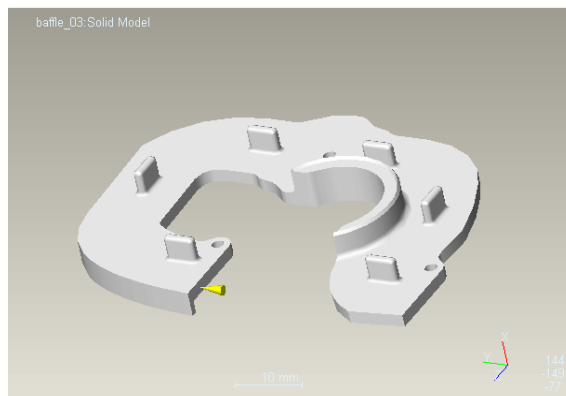
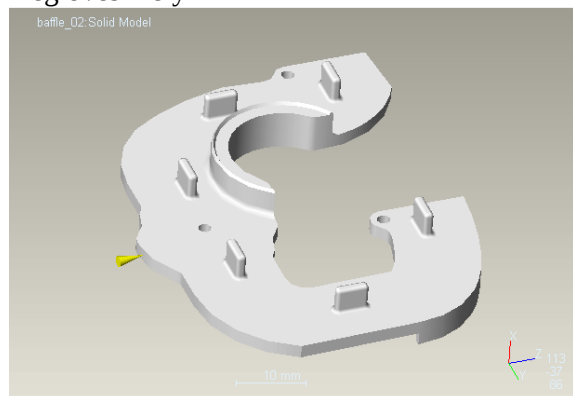
Skin Orientation – Felületi folyási nyomok

Az ömledék áramlása folyási nyomokként jelentkezik a felületen, ezt mutatja az ábra.

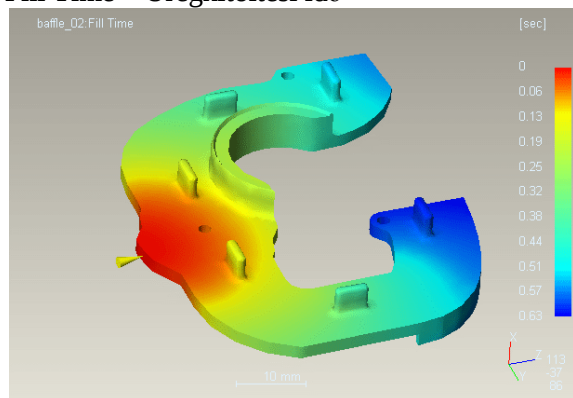

A következő táblázat két további változat eredményeit mutatja. Az első oszlop egy kevésbé előnyös, a második egy rossz meglövési helyen lett meglöve, ennek ellenére mindkét változat jónak minősíthető.

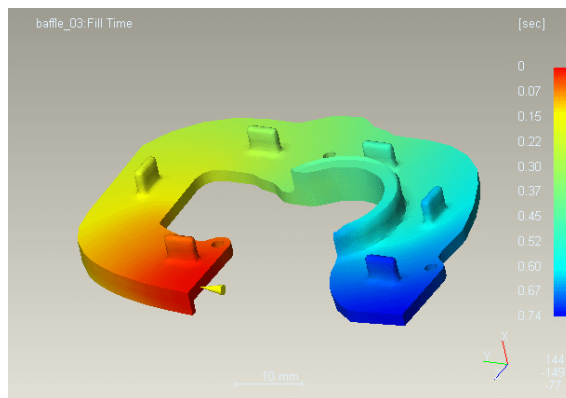
Meglövési hely

Fill Time – Üregkitöltési idő

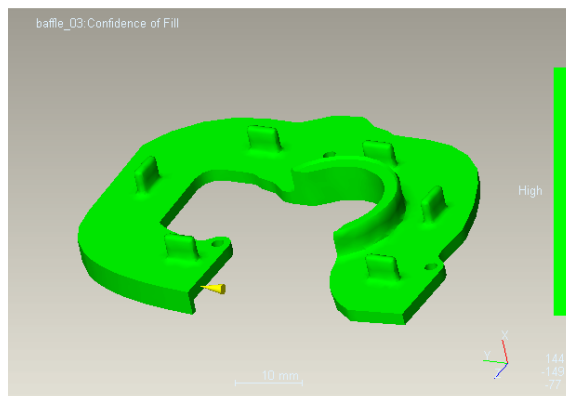
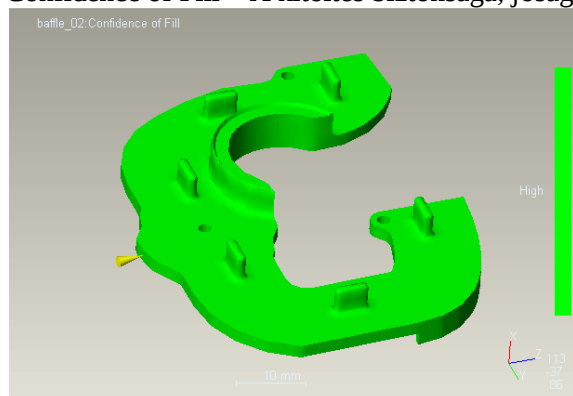

maximum: 0,63 s

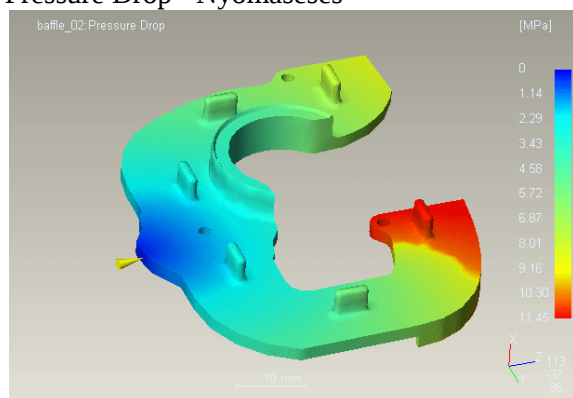

maximum: 0,74 s

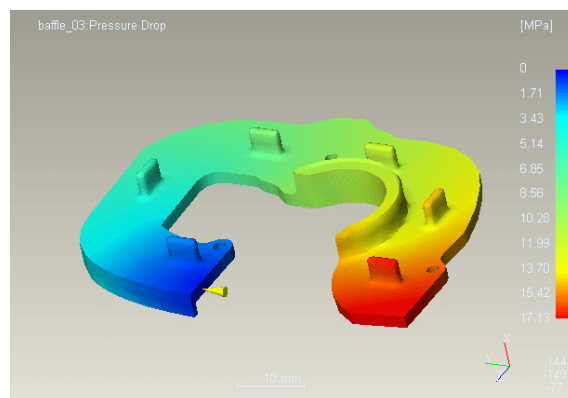
Confidence of Fill – A kitöltés biztonsága, jósága

Pressure Drop - Nyomáscsökkenés

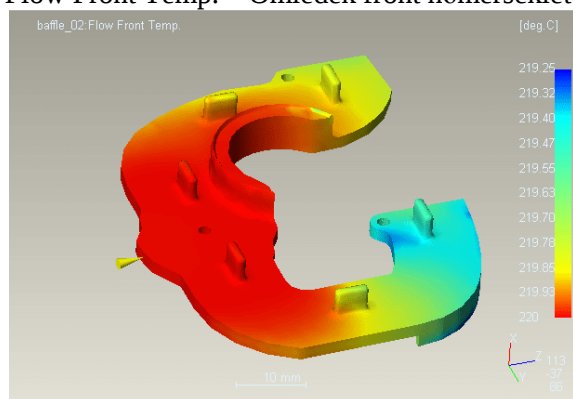

maximum: 11,45 MPa

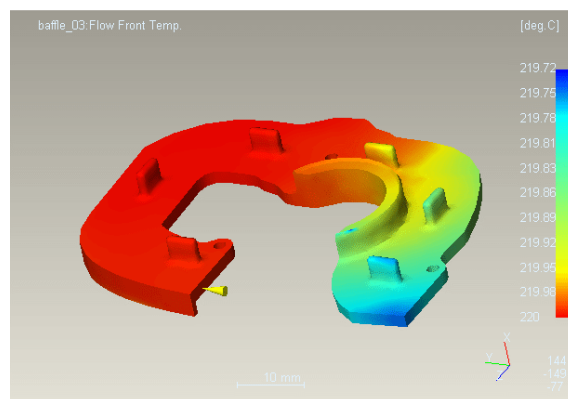

maximum: 17,13 MPa

Flow Front Temp. – Ömledék front hőmérséklete

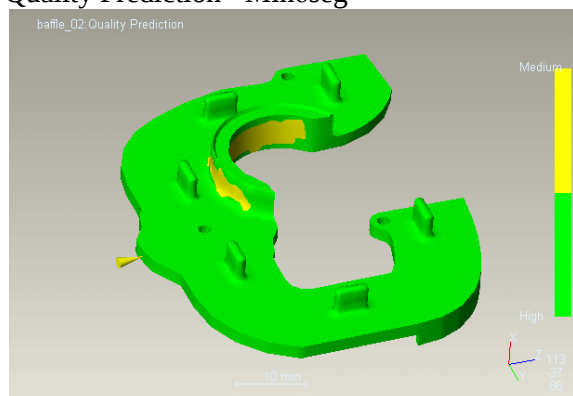

minimum: 219,25 °C

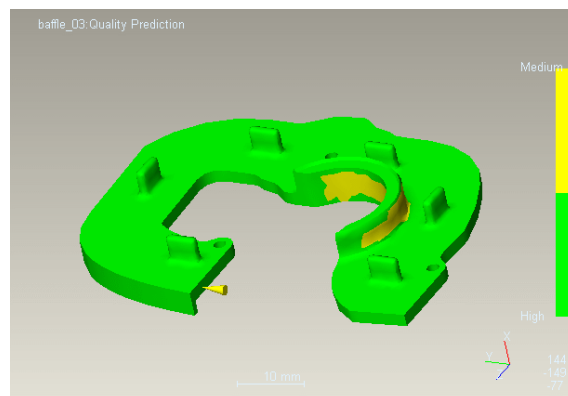

minimum: 219,72

Quality Prediction - Minőség

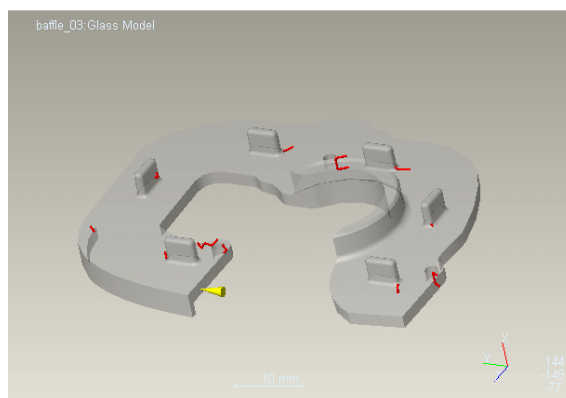
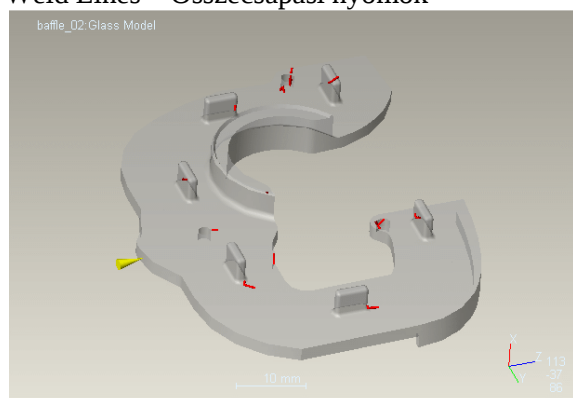

azonos az első verzióval

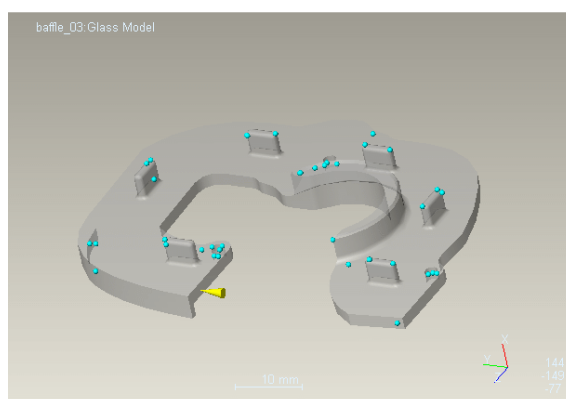
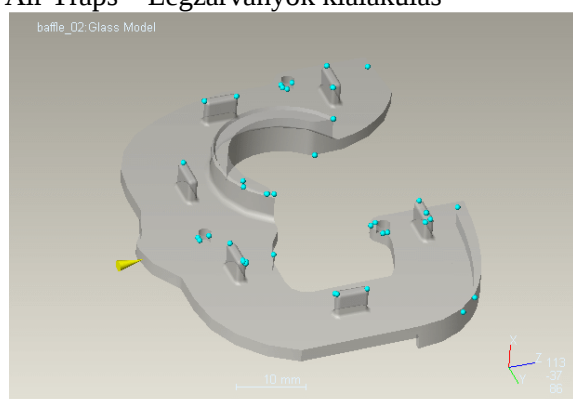

azonos az első verzióval

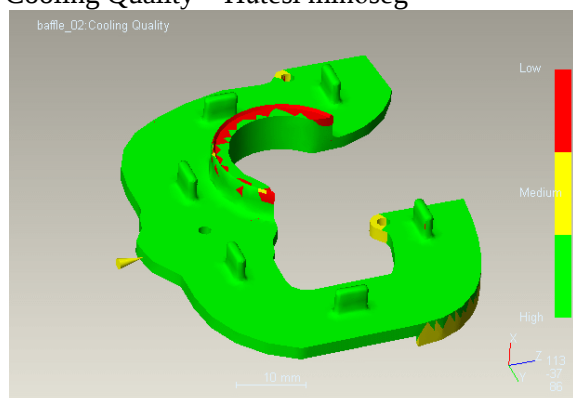
Weld Lines – Összecsapási nyomok

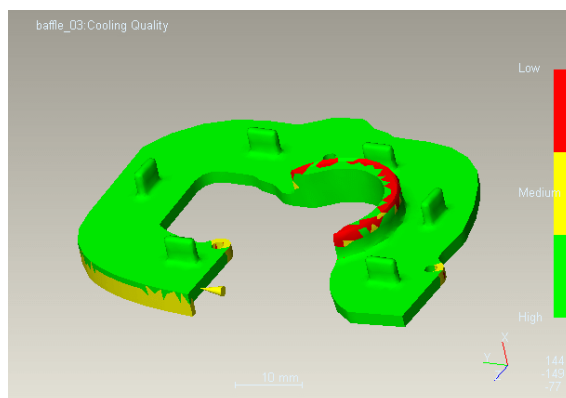
Air Traps – Légzárványok kialakulás

Cooling Quality – Hűtési minőség

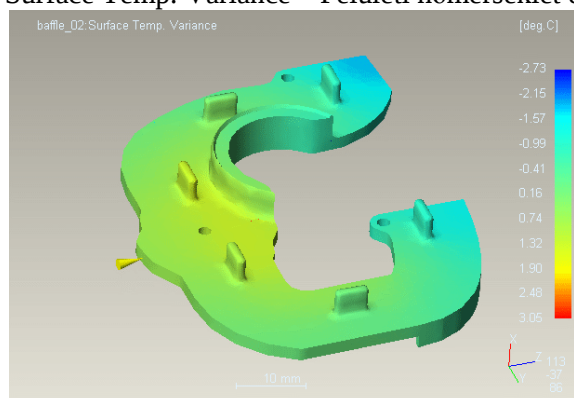

azonos az első verzióval

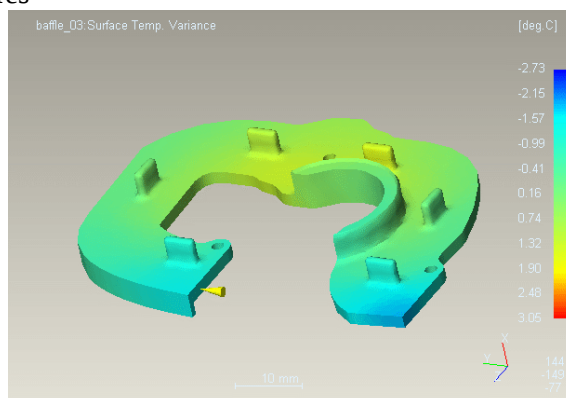

azonos az első verzióval

Surface Temp. Variance – Felületi hőmérséklet eltérés

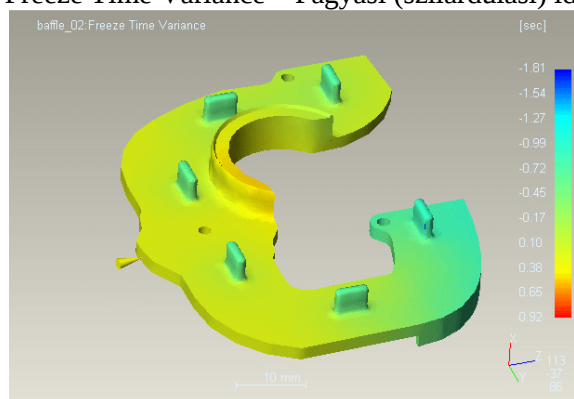

azonos az első verzióval

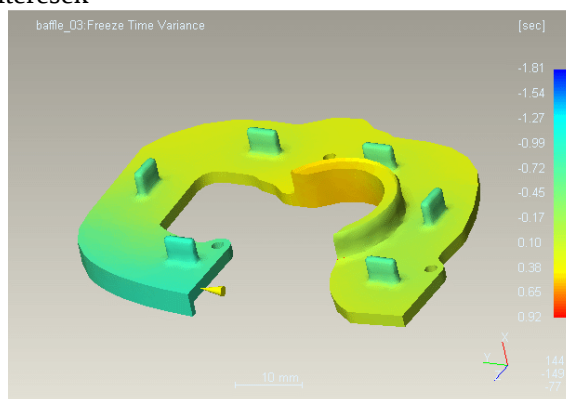

azonos az első verzióval

Freeze Time Variance – Fagyási (szilárdulási) idő eltérések

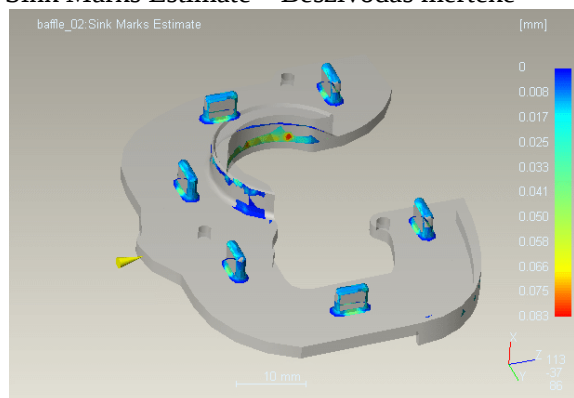

azonos az első verzióval

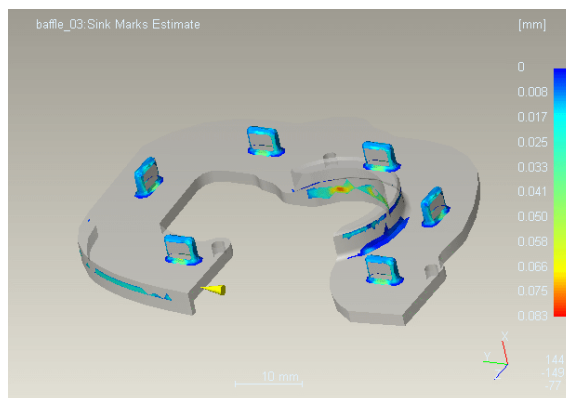

azonos az első verzióval

Sink Marks Estimate – Beszívódás mértéke

azonos az első verzióval

azonos az első verzióval

Skin Orientation – Felületi folyási nyomok

